

A ט"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of בבא קמא דף ס"ט
Some of the topics we will learn about include.

Halachah of רבי יוחנן
גזל ולא נתייאשו הבעלים
שניהן אינן יכולין להקדיש

If someone stole an item but the owner was not yet מייאש,
neither of them can make the item הקדש,
זה לפי שאינו שלו

The גנב cannot make הקדש an item that he does not own;
וזה לפי שאינו ברשותו
And the owner cannot make הקדש an item that is not in his
possession.

The application of רבי יוחנן to several other Halachos

פדיון
A person cannot redeem his כרם רבעי fruits that are אינו
ברשותו.

הפקר
A person cannot make his item ownerless that is אינו
ברשותו.

A

גזל ולא נתייאשו הבעלים
שניהן אינן יכולין להקדיש

זה לפי שאינו שלו
וזה לפי שאינו ברשותו

פדיון

הפקר

B הרשאה

A person cannot transfer his item to a שליח through a שטר
אינו ברשותו, if it is הרשאה.

כרם רבעי

The fruits that grow on a four year old grape vine are
considered כרם רבעי. Like מעשר שני, these fruits may only
be eaten in Yerushalayim. However, he may also redeem
the fruit with money and take the money to Yerushalayim,
from which he will buy food to be consumed there. The
original fruits may then be eaten in his own city.

חומש

If a person redeems his own כרם רבעי or מעשר שני fruits
with his own money, he must also add a חומש, one fifth, to
the פדיון amount, because the Pasuk states

ואם גאל יגאל איש ממועשרו

חמשייתו יסף עליו

And there is a חומש from גזירה שוה to כרם רבעי.

B

הרשאה

כרם רבעי

חומש

C The Halachah of לקט
שני שבלים לקט
שלש אינו לקט
While harvesting grain, if he drops two stalks, they belong to the עניים and the landowner must leave them there for the poor. However, if he drops three or more stalks they do not belong to the עניים and the owner may retrieve them.

The Braisa mentions a Machlokes in the ways the owners would make their fruits הפקר to spare the עניים, who did pick three or more stalks, from the Issur גזל.

The Machlokes regarding

הלוקח יין מבין הכותים

One who bought a barrel of wine from כותים from which he needs to separate תרומות ומעשרות, but he has no containers in which to put the תרומות ומעשרות; may he separate תרומות ומעשרות verbally or not?

C

לקט
שני שבלים לקט
שלש אינו לקט

Ways the owners
could make their fruits הפקר
to spare the עניים,
who picked three or more stalks,
from the Issur גזל.

הלוקח יין
מבין הכותים

1 So let's review ...

The Gemara in the previous Daf mentioned the following ruling of רבי יוחנן:

גזל ולא נתייאשו הבעלים שניהן אינן יכולין להקדיש

If someone stole an item but the owner was not yet מייאש, neither of them can make the item הקדש:

זה לפי שאינו שלו

The גנב cannot make the הקדש an item that he does not own.

וזה לפי שאינו ברשותו

And the owner cannot make the הקדש an item that is not in his possession.

The source is in the Pasuk;

וְאִישׁ כִּי יִקְדִּישׁ אֶת בֵּיתוֹ קֹדֶשׁ לַיהוָה

מִה בֵּיתוֹ שְׁלוֹ

אֵף כָּל שְׁלוֹ

Just as his house is something he owns, so too, all הקדש can only take effect on items that he owns. And

מִה בֵּיתוֹ בְּרִשְׁוֹתוֹ

אֵף כָּל בְּרִשְׁוֹתוֹ

Just as his house is in his possession, so too, all הקדש can only take effect on items that are also in his possession.

2 The Gemara now questions רבי יוחנן:

ומי אמר רבי יוחנן הכי

והא"ר יוחנן הלכה כסתם משנה

והא"ר יוחנן says we always follow an anonymous Mishnah, and there is a סתם משנה שני in which states

כרם רבעי

היו מציינין אותו בקוזוות אדמה

The common people would place clumps of earth around their fields of כרם רבעי, to indicate to those who steal these fruits that they may not be eaten without פדיון, without redemption.

And the Mishnah concludes

והצנועין מניחין את המעות ואומרים

כל הנלקט מזה מחולל על המעות הללו

The pious people would actually perform the פדיון. They would set aside money and state that all fruits that were already picked shall have their Kedushah transferred onto this money.

And as Rashi explains

אלמא אע"ג דליתיה ברשותיה

מפריק ותופס פדיונו

Apparently, even though the fruits were no longer in the פדיון's possession at that time, the פדיון is effective even for something which is ברשותו?

1

רבי יוחנן:

גזל ולא נתייאשו הבעלים שניהן אינן יכולין להקדיש

וזה לפי

שאינו ברשותו

The owner

cannot make the הקדש an item that is not in his possession

זה לפי

שאינו שלו

The גנב

cannot make the הקדש an item that he does not own

The source;

וְאִישׁ כִּי יִקְדִּישׁ אֶת בֵּיתוֹ קֹדֶשׁ לַיהוָה

מִה בֵּיתוֹ שְׁלוֹ אֵף כָּל שְׁלוֹ

מִה בֵּיתוֹ בְּרִשְׁוֹתוֹ אֵף כָּל בְּרִשְׁוֹתוֹ

2

ומי אמר רבי יוחנן הכי והא"ר יוחנן הלכה כסתם משנה?

מלפני - מסכת מעשר שני:

כרם רבעי

היו מציינין אותו בקוזוות אדמה

כרם רבעי People would place clumps of earth around to indicate that they may not be eaten without פדיון

והצנועין מניחין את המעות ואומרים כל הנלקט מזה מחולל על המעות הללו פדיון

The pious people would actually perform the פדיון

אלמא אע"ג דליתיה ברשותיה

מפריק ותופס פדיונו?

3 The Gemara initially wants to reword the Mishnah:
 לא תימא כל הנלקט מזה
 אלא אימא כל המתלקט מזה
 The Gemara did not state this AFTER the fruits were already picked and ברשותו, but rather BEFORE the fruits were picked, and were still ברשותו; and even though at this time the Gemara did not know if someone will steal these fruits, the פדיון takes effect through the concept of ברירה. The פדיון takes effect retroactively when the fruits are later stolen.

3 *The Gemara initially wants to reword the Mishnah:*

**לא תימא כל הנלקט מזה
 אלא אימא "כל המתלקט" מזה**

The Gemara did not state this AFTER the fruits were already picked and ברשותו, but rather BEFORE the fruits were picked, and were still ברשותו

Even though at this time the Gemara did not know if someone will steal these fruits, the פדיון takes effect through the concept of ברירה

4 However, the Gemara concludes that this is not so, because רבי יוחנן says צנועין ורבי דוסא אמרו דבר אחד The Gemara, regarding כרם רבעי, and רבי דוסא, regarding לקט, are of one opinion, and רבי דוסא clearly says that the הנלקט was stated AFTER the fruits were picked; as the Braisa states regarding לקט; רבי יהודה אומר שחרית בעל הבית עומד ואומר כל שילקטו עניים היום יהא הפקר רבי יהודה says that the landowner would state in the morning that all fruits that the poor people will take later today shall become ownerless; so that if they took three or more stalks, which are not לקט, they be spared from the Issur. And even though at this time the owner does not yet know if the עניים will actually take three stalks, the הפקר takes effect, because he holds יש ברירה The הפקר takes effect retroactively if and when they take it.

רבי דוסא disagrees and says לעיתותי ערב אומר כל שילקטו עניים יהא הפקר The landowner would state in the evening that all fruits that the poor took earlier today shall become ownerless. Apparently, he holds the הפקר takes effect even though the fruits are ברשותו.

4 *The Gemara concludes this is not so, because רבי יוחנן says:*

צנועין ורבי דוסא אמרו דבר אחד

And רבי דוסא clearly says that לקט was stated AFTER the fruits were picked

ברירה:

<p>רבי דוסא: לעיתותי ערב אומר כל שילקטו עניים יהא הפקר</p> <p><i>The owner would state in the evening all fruits the poor took earlier today shall become ownerless</i></p> <p><i>Apparently, he holds the הפקר takes effect even though the fruits are ברשותו</i></p>	<p>רבי יהודה: שחרית בעל הבית עומד ואומר כל שילקטו עניים היום יהא הפקר</p> <p><i>The owner would state in the morning all fruits the poor people will take later today shall become ownerless;</i></p> <p><i>The הפקר takes effect, because he holds יש ברירה</i></p>
---	---

5 Therefore, the Gemara concludes that although the סתם משנה of משנה holds that כפדין can take effect for something that is אינו ברשותו; however רבי יוחנן disagrees and holds that הקדש cannot take effect on something that is אינו ברשותו, because סתמא אחרינא אשכח follows another משנה in our Perek that states אין הגונב אחר הגנב משלם תשלומי כפל If a גנב stole from a previous גנב, the second גנב is exempt from paying כפל: לגנב ראשון לא משלם He does not pay כפל to the first גנב, because the Pasuk specifies וגונב מבית האיש ולא מבית הגנב It does not belong to the first גנב. But why does he not pay כפל to the owner? It must be because לפי שאינו ברשותו It's not in his possession.

And רבי יוחנן favors this משנה because it's supported by the Pasuk 'ואיש כי יקדיש את ביתו קדש לה' מה ביתו ברשותו אף כל ברשותו =====

5

The Gemara concludes

סתם משנה disagrees with רבי יוחנן and holds אינו ברשותו, because סתמא אחרינא אשכח:

אין הגונב אחר הגנב משלם תשלומי כפל

But why does he not pay כפל to the owner?

It must be because אפי' לאינו ברשותו

אפי' ראלון לא משלם because וגונב מבית האיש ולא מקיט פאנא

סתם משנה favors this משנה because it's supported by the Pasuk:

ואיש כי יקדיש את ביתו קדש לה'

מה ביתו ברשותו אף כל ברשותו

6 The Gemara now elaborates on רבי יוחנן's statement of צנועין ורבי דוסא אמרו דבר אחד The צנועין and רבי דוסא are of one opinion.

1.
אבי says
אי לא דא"ר יוחנן צנועין ורבי דוסא אמרו דבר אחד Had רבי יוחנן not stated that the צנועין and רבי דוסא are of one opinion, one might have thought that they do not completely agree; and צנועין אית להו דרבי דוסא The צנועין agree with רבי דוסא regarding לקט, because ומה בגנב עבדו רבנן תקנתא עניים צריכא למימר If they hold that the חכמים made a תקנה for those who steal כרם רבעי fruits, they certainly agree that they made a תקנה for the poor who legally collect לקט fruits. However, ורבי דוסא ליה ליה דצנועין Perhaps רבי דוסא does not agree with the צנועין, because עניים הוא דעבדו להו רבנן תקנתא אבל גנב לא עבדו ליה רבנן תקנתא The חכמים made the תקנה only for עניים who legally collect לקט, but not for those who steal כרם רבעי.

6

רבי יוחנן
צנועין ורבי דוסא אמרו דבר אחד
רבי דוסא and צנועין are of one opinion.

אבי
אי לא דא"ר יוחנן צנועין ורבי דוסא אמרו דבר אחד
One might have thought that they do not completely agree

<p>ורבי דוסא ליה דצנועין <i>Perhaps רבי דוסא does not agree with the צנועין, because</i> עניים הוא דעבדו להו רבנן תקנתא אבל גנב לא עבדו ליה רבנן תקנתא <i>The חכמים made the תקנה only for עניים who legally collect לקט, but not for those who steal כרם רבעי.</i></p>	<p>צנועין אית להו דרבי דוסא <i>רבי דוסא agree with צנועין regarding לקט, because</i> ומה בגנב עבדו רבנן תקנתא עניים צריכא למימר <i>If the חכמים made a תקנה for those who steal כרם רבעי, they certainly agree that they made a תקנה for the poor who legally collect לקט.</i></p>
--	---

7

2.
 אי לאו דא"ר יוחנן צנועין ורבי דוסא אמרו דבר אחד
 One might have thought that
 צנועין לית להו דרבי דוסא
 The רבי דוסא disagree with צנועין and only regarding כרם
 does the רבי דוסא take effect for רבי רבעי because the
 רבי רבעי are מאיר רבי who holds
 מעשר ממון גבוה הוא
 fruits do not belong to the owner; nevertheless,
 לענין פדייה אוקמיה רחמנא ברשותיה
 Regarding פדיון the Pasuk does consider him the owner in
 that he must pay an additional חומש, one-fifth, as the
 Pasuk states
 ואם גאל יגאל איש מומעשרו חמשייתו יוסף עליו
 קרייה רחמנא מעשרו
 ומוסיף חומש
 And
 גמר קדש קדש מומעשר
 מעשר שני from קודש גזירה שוה הוא
 to רבעי רבי:

The Pasuk of רבי רבעי states
 קדש הלולים
 And the Pasuk of שני מעשר states
 וכל מעשר הארץ מזרע הארץ מפרי העץ לה' הוא קדש

מה קדש דכתיב גבי מעשר
 אע"ג דממון גבוה הוא
 לענין פדייה אוקמיה רחמנא ברשותיה
 Just as regarding שני מעשר, although the fruits do not
 belong to him, but regarding פדיון they are considered his
 own, and in his possession.
 אף האי קדש נמי דכתיב גבי כרם רבעי
 אע"ג דלאו ממון דידיה הוא
 לענין אחולי אוקמיה רחמנא ברשותיה
 So too regarding רבי רבעי, although the fruits do not
 belong to him, but regarding פדיון they are considered his
 and in his possession. Therefore, the צנועין hold that the
 פדיון takes effect because the כרם רבעי are considered in
 their possession.

However, regarding לקט where the fruits do belong to
 him, the צנועין disagree, and hold
 כי איתיה ברשותיה הוא דמוצי מפקר ליה
 The הפקר can take effect only while they are in his
 possession; but
 כי ליתיה ברשותיה לא מוצי מפקר ליה
 The הפקר cannot take effect after the עניים picked them
 and they are no longer in his possession.
 =====

7

רבא
**אי לאו דא"ר יוחנן
 צנועין ורבי דוסא אמרו דבר אחד**
One might have thought...

צנועין לית להו דרבי דוסא
 רבי דוסא disagree with צנועין
 and only regarding רבעי
 does the רבי דוסא take effect for רבי רבעי
 because the רבי רבעי are מאיר רבי who holds
מעשר ממון גבוה הוא
 fruits do not belong to the owner; nevertheless,
לענין פדייה אוקמיה רחמנא ברשותיה
 Regarding פדיון the Pasuk does consider him the owner
 in that he must pay an additional חומש, one-fifth
 as the Pasuk states

**ואם גאל יגאל איש במעשרו
 חמשייתו יוסף עליו**
קרייה רחמנא מעשרו ומוסיף חומש
 And

גמר קדש קדש מומעשר
 כרם רבעי to מעשר שני from:

מעשר שני The Pasuk of
**וכל מעשר הארץ
 מזרע הארץ מפרי העץ
 לה' הוא קדש**

מה קדש דכתיב גבי מעשר
 אע"ג דממון גבוה הוא
 לענין פדייה אוקמיה רחמנא ברשותיה
 Just as regarding שני מעשר, although the fruits do not
 belong to him, but regarding פדיון they are considered his
 own, and in his possession.
 אף האי קדש נמי דכתיב גבי כרם רבעי
 אע"ג דלאו ממון דידיה הוא
 לענין אחולי אוקמיה רחמנא ברשותיה
 So too regarding רבי רבעי, although the fruits do not
 belong to him, but regarding פדיון they are considered his
 and in his possession. Therefore, the צנועין hold that the
 פדיון takes effect because the כרם רבעי are considered in
 their possession.

כרם רבעי The Pasuk of
קדש הלולים
אלף קדש דכתיב גבי כרם רבעי
אע"ג דלאו ממון דידיה הוא
לענין אחולי
אוקמיה רחמנא ברשותיה

Therefore, the צנועין hold
 The כרם רבעי takes effect because the רבי רבעי
 are considered in their possession.

However,
 Regarding לקט where the fruits do belong to him,
 the צנועין disagree, and hold...

כי ליתיה ברשותיה לא מוצי מפקר ליה The הפקר cannot take effect after the עניים picked them and they are no longer in his possession.	כי איתיה ברשותיה הוא דמוצי מפקר ליה The הפקר can take effect only while they are in his possession.
--	---

8 Similarly, the Gemara proceeds
 אמרי נהרדעי
 לא כתבין אורכתא אמטלטלי
 A person cannot write a הרשאה, a power-of-attorney, for
 moveable items that are not in his possession; for
 example, they entrusted with a שומר, a guardian; based on
 רב's ruling that one cannot be מקדיש an item that is אינו
 ברשותו, so too, one cannot transfer to his agent an item that
 is אינו ברשותו.

The Gemara cites a second version:

איכא דאמרי
 אמרי נהרדעי
 לא כתבין אורכתא אמטלטלי דכפריה
 A person cannot write a הרשאה for his moveable item that
 the שומר denies his claim, because
 דמיחזי כשיקרא
 There is a concern for a false impression, as Rashi
 explains
 דיהיב לשליח מידי דלית ליה גבי האיך
 The owner gave his agent an item that the שומר claims is
 non-existent.
 However
 אבל לא כפריה כתבין
 He may write a הרשאה for מטלטלין that the שומר did not
 deny, because that is considered ברשותו.

8 אמרי נהרדעי
לא כתבין אורכתא אמטלטלי
 A person cannot write a הרשאה, a power-of-attorney,
 for moveable items that are not in his possession
 for example, they entrusted with a שומר, a guardian;
 based on רב's ruling
 that one cannot be מקדיש an item that is אינו ברשותו,
 so too, one cannot transfer to his agent an item
 that is אינו ברשותו.

The Gemara cites a second version:

איכא דאמרי - אמרי נהרדעי
לא כתבין אורכתא אמטלטלי דכפריה
 A person cannot write a הרשאה for his moveable item
 that the שומר denies his claim, because
דמיחזי כשיקרא
 There is a concern for a false impression, as Rashi
 explains
 דיהיב לשליח מידי דלית ליה גבי האיך
 The owner gave his agent an item
 that the שומר claims is non-existent.
 However
אבל לא כפריה כתבין
 He may write a הרשאה for מטלטלין that the שומר did not
 deny, because that is considered ברשותו.